

Notă Informativă
la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea
Hotărârii de Guvern nr. 668/2022 cu privire la crearea și menținerea
stocurilor de securitate de gaze naturale

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii de Guvern nr. 668/2022 cu privire la crearea și menținerea stocurilor de securitate de gaze naturale (în continuare proiectul hotărârii de Guvern), a fost elaborat de către Ministerul Energiei.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat în scopul executării prevederilor art. 108¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și art. VI alin. (11) lit. (c) din Legea nr. 249/2022 cu privire la modificarea unor acte normative, în vederea asigurării continuității și securității aprovizionării cu gaze naturale a Republicii Moldova în situații excepționale în sectorul gazelor naturale.

Potrivit art.108¹ alin. (1) din Legea nr. 108/2016, stocurile de securitate se constituie în cantitate egală cu consumul de gaze naturale pe parcursul a cel puțin 10 zile de consum, o zi de consum fiind echivalentă consumului zilnic mediu pentru perioada de iarnă calendaristică precedentă. Totodată, conform art.108¹ alin. (2) din Legea nr. 108/2016, în cazul în care la determinarea cantității de gaze naturale care urmează a fi stocată în calitate de stocuri de securitate se constată că cantitatea de gaze naturale rezultată este mai mică decât cantitatea din stocurile de securitate determinată conform datelor pentru perioada de iarnă anterioară perioadei de iarnă precedente, stocurile de securitate urmează a fi menținute la nivelul stabilit anterior.

Întru diminuarea impactului financiar de constituire a stocurilor de securitate în cantitate egală cu consumul de gaze naturale pe parcursul a cel puțin 10 zile de consum din iarna precedentă, în conformitate cu art. VI alin. (11) din Legea nr. 249/2022 cu privire la modificarea unor acte normative, s-a stabilit crearea graduală a stocurilor de securitate conform cantităților stabilite de Guvern, care să corespundă cu nu mai puțin de 4 zile de consum – începând cu 15 septembrie 2022, nu mai puțin de 8 zile de consum – începând cu 1 octombrie 2023, și nu mai puțin de 10 zile de consum – începând cu 1 octombrie 2024.

Astfel, cantitate exactă de gaze naturale care urmează a fi constituită în calitate de stocuri de securitate începând cu 1 octombrie 2024, urmează a fi majorată cu 1,5 mil. m³, de la 45,6 mil. m³ (echivalent a 8 zile de consum) până la 47,1 mil. m³ (echivalent a 10 zile de consum). Cantitate exactă de 47,1 mil. m³, ce corespunde consumului de gaze naturale pe parcursul a 10 zile de consum pentru perioada de iarnă calendaristică precedentă 01.12.2023-29.02.2024, este stabilită în baza calculelor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică prezentate către Ministerul Energiei.

În contextul enunțat, în scopul executării de către Guvern a sarcinilor atribuite prin lege, precum și întru realizarea măsurilor necesare asigurării securității energetice a țării, a fost elaborat proiectul hotărârii de Guvern cu privire la crearea și menținerea stocurilor de securitate.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea

legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiectul hotărârii de Guvern se dispune:

- stabilirea cantității minime de gaze naturale ce urmează a fi stocate în calitate de stocuri de securitate (47,1 milioane m³), începând cu 1 octombrie 2024, cantitate ce corespunde consumului de gaze naturale pe parcursul a 10 zile de consum pentru perioada de iarnă calendaristică precedentă 01.12.2023-29.02.2024;
- stabilirea obligației SA „Energocom” să țină evidența separată a tranzacțiilor încheiate în legătură cu crearea și menținerea stocurilor de securitate și să informeze Guvernul, Ministerul Energiei și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în legătură cu fiecare tranzacție încheiată, cu prezentarea, la cererea acestora, a documentelor aferente;
- definirea mai exactă a situațiilor excepționale în care gazele naturale care fac obiectul stocurilor de securitate pot fi utilizate, total sau parțial, în baza deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

Totodată, se propune ca prevederile proiectului să intre în vigoare la momentul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ținând cont de necesitatea aplicării imediate a reglementărilor ce țin de întreprinderea măsurilor necesare pentru asigurarea securității energetice a țării.

5. Fundamentarea economico-financiară

Aprobarea proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat. Conform prevederilor punctului 4 din Hotărârea Guvernului nr. 668/2022, în concordanță cu art. 108¹ alin. (4) și (5) din Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale, costurile stocurilor de securitate urmează a fi acoperite din contul contribuțiilor financiare achitate de furnizorii de pe piața cu amănuntul a gazelor naturale. Societatea pe Acțiuni ”Energocom” va putea accesa împrumuturile externe/suverane contractate de către stat și/sau resursele financiare alocate din bugetul de stat doar cu acordul Guvernului.

Pentru anul curent, se propune stabilirea cantității minime de gaze naturale ce urmează a fi stocate în calitate de stocuri de securitate în cuantum de 47,1 milioane m³ (*în creștere cu 1,5 mil. m³ comparativ cu nivelul stocurilor de securitate stabilit anterior*), începând cu 1 octombrie 2024, cantitate ce corespunde consumului de gaze naturale pe parcursul a 10 zile de consum în pentru perioada de iarnă calendaristică precedentă, 01.12.2023-29.02.2024. Cantitatea respectivă este stabilită reieșind din prevederile art. 108¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 108/2016 și art. VI alin. (11) lit. (c) din Legea nr. 249/2022 cu privire la modificarea unor acte normative, precum și în baza calculelor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică prezentate către Ministerul Energiei prin scrisoarea nr. 04-01/1544 din 20.03.2024.

O dată cu stabilirea prin hotărâre de Guvern a cantității exacte de gaze naturale care urmează să fie constituite în calitate de stocuri de securitate, vor fi identificate mijloacele financiare necesare acoperirii costurilor stocurilor de securitate, prioritar din contul contribuțiilor financiare achitate de furnizorii de pe piața cu amănuntul a gazelor naturale, calculate în

conformitate cu Metoda de determinare a mărimii contribuțiilor financiare achitate de furnizorii de pe piața cu amănuntul a gazelor naturale pentru acoperirea costurilor stocurilor de securitate de gaze naturale, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 277/2023.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Aprobarea proiectului nu atrage după sine necesitatea modificării sau abrogării de acte normative în sensul aducerii acestora în concordanță cu reglementările acestuia.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 privind actele normative, proiectul hotărârii de Guvern urmează a fi transmis spre examinare și avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect și instituțiilor interesate.

De asemenea, în scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul hotărârii de Guvern va fi publicat pe portalul guvernamental particip.gov.md.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul hotărârii de Guvern este supus expertizei anticorupție potrivit art. 35 din Legea cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul este supus expertizei juridice în conformitate cu art. 37 din Legea cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu conține prevederi noi cu impact asupra activității de întreprinzător în contextul Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, astfel decăzând necesitatea examinării acestuia de către Grupul de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător. Prin proiectul de hotărâre se propune realizarea de către Guvern a prevederilor art.108¹ din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și art. VI alin. (11) lit. (c) din Legea nr. 249/2022 cu privire la modificarea unor acte normative.

De asemenea, proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare a fi efectuate în condițiile Legii nr.100/2017.

Secretar general

Andrei GRÎȚCO